

R YÜRÜKOĞLU YOLDAŞIN SİYASİ MÜCADELESİ VE BİYOGRAFİSİ

Yütükoğlu yoldaş Kasım 1945'de Ankara'da doğdu, asıl ismi İsmail Nihat Akseymendir. Kendisiyle yapılan bir röportajda “ Ankara'da doğdum, orda okudum ama her zaman İstanbul'lu hissettim kendimi” diyor.

İlkokul, ortaokul ve liseyi Ankara'da tamamladıktan sonra üniversiteyi SBF'de okuyor 1963-64 eğitim yılında SBF'ye başlıyor ancak son sınıfdayken ülkeden ayrılmak zorunda kalıyor. İngiltere'ye gidiyor ve oradan da Moskova'ya giderek, Marsizm Leninizm Enstitü'sünde doktorasını yapıyor. Tez konusu; Türkiye İşçi Sınıfının Bilinci oluyor.

Sol ideolojilerden etkilenme SBF'deki öğrencilik yıllarına dayanıyor. Ayrıca radyodaki iki yıllık çalışma süresinde orda tanıdığı bazı insanlar da yaşam çizgisinin şekillenmesinde etkili oluyor. Yine o yıllarda şiire ilgi duyuyor ve şiirler yazıyor. İlk şiir kitabı “ Durgunda Bir Kurşun” 1967'de basılıyor.

1965'de TİP'e (Türkiye İşçi Partisi) üye oluyor ve çalışmalara katılıyor, özellikle Çankaya ilçe örgütünde. Yürükoğlu yoldaş, Çankaya ilçe örgütünün, Türkiye'deki devrimcilerin genel merkezi gibi olduğunu söylüyor. Kendisinin, Mahir Çayan'ın, Hüseyin İnan'ın, Sinan Cemgil'in ve Yusuf Aslan'ın da TİP üyesi olduklarını anlatıyor kendisiyle yapılan röportajda ve şöyle devam ediyor. “Sanırım 1966-67 yılında Mahir Çayan'la birlikte bir liste çıkardık. Mahir başkan oldu, ben de sanat kolu başkanı oldum. İki yıl kadar beraber çalıştık. Sonra yollar ayrılmaya başladı. FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu) kurulmuştu. Atal Behramoğlu “Dönüşüm”ü çıkartıyordu. Kızılay'da satmaya gittiğimizde gericiler, faşistler saldırıyordu, kavgasız, olaysız gün geçmiyordu. Tüm Türkiye'de 150-200 kişi kadardık. 68'liler kuşağı denilen grup son derece küçük bir gruptu. Çok zor koşullar vardı. O zamanlar teoriye çok daha önem veren bir yaklaşım vardı. Daha çok fikirlerden gidilerek eyleme geçilirdi. O nedenle, o yıllardaki tartışmalar Türkiye solunun en derin tartışmaları oldu. Daha sonra FKF bölündü, Dev Genç ortaya çıktı. Bizim taraf ise daha küçük bir grup olarak TİP'in yanında durdu.”

“Biz SGO'yü (Sosyalist Gençlik Örgütü) kurduk ve ilk genel sekreterliğini ben yaptım. Düşünceler farklılaşmıştı ama sonuçta bir amanca doğru farklı yönlerden de olsa birlikte yürümeyi gerektiren ortak bir zemin vardı. O günkü kuşak bunu unutmuyordu. Bizi TİP'te tutan nedenlerden birincisi; örgüt disiplinine sahip bir örgüt olması, ikincisi de; Türkiye kapitalist bir ülkedir demesi. Dolayısıyla işçi sınıfının yerini, rolünü ve öncülüğünü tanımasıydı. Bunun yanı sıra, TİP'deki pek çok fikre ve asıl olarak pratiklerine itirazımız vardı. 1976-70'de artık yolumuzu bulmuş gibiydik. Komünist partisini arıyorduk. Komünist partisiz bu iş olmaz diyorduk.”

İşte bu noktada Yürükoğlu yoldaş, 1970 yazında ilk kez yurtdışına çıkıyor ve Doğu Berlin'de Yakup Demir'le görüşüyor ve TKP'yle ilk tanışması gerçekleşiyor. Ülke'ye geri döndüğünde TİP'in 4. kongre hazırlıklarına katılıyor, ama TİP yönetimi yoldaşı dışlamaya çalışıyor. TİP'e TKP'li giremez gibi bir anlayışları olduğundan sıcak bakamıyorlardı. Zaten TİP Ocak 1971 sıkıyönetiminde kapatıldı.

Yürükoğlu yoldaş Ocak 1971'de tekrar Türkiye'den ayrılmak zorunda kalır ve İngiltere'ye gider. O yıllarda faşistler, devrimci önderleri tek tek saptayıp öldürüyorlar. Birkaç kere RY yoldaş da tesadüfen katledilmekten kurtuluyor. Artık yurtdışına çıkmak kaçınılmaz oluyor ve geçici bir süre için İngiltere'ye gidiyor fakat yaşamının uzun bir dönemini örgüt lideri olarak orda sürdürüyor.

1971'de tekrar Doğu Berlin'e gidip TKP genel sekreteri Yakup Demir'le görüşüyor. Bu ikinci buluşmadan da oldukça etkileniyor, partiyle olan bağı daha da derinleşiyor. Yürükoğlu yoldaş İngiltere'de sosyoloji eğitimini tamamlıyor. 1974-76 yıllarında Moskova'da kalıyor ve orda doktora eğitimini tamamladıktan sonra İngiltere'ye geri dönüyor. Yine Yürükoğlu yoldaşın kendi anlatımından bir alıntıyla devam edelim. “ Beni partinin merkez komitesinden çıkartmadan önce

işleyen süreç de ilginçtir. 1977’de İşçinin Sesi’ni kapattık. Bilen yoldaş istedi. İS’nin başarılı yayın faaliyetlerinden dolayı beni partinin ideolojik işler ve yayınlar sorumluluğuna getirdiler. Ama İS Sovyetler Birliği çizgisine tümüyle karşı bir çizgi izliyordu.”

1978 yılında “Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye” kitabını yazarak, komünist hareketin, Türkiye işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarının ilk ve kapsamlı bir tahlilini yaptı. Aynı yıllarda, MK ve Politbüro üyesi olduğu TKP’de egemen olan oportünizme karşı mücadele bayrağını açtı. Parti yönetiminin buna izin vermemesi ve yoldaşı partiden uzaklaştırması üzerine, kendisiyle hemfikir olan kadrolarla birlikte İS gazetesi çevresinde açık mücadeleyi sürdürdü. İngiltere örgütünün tamamı ve Türkiye’den de bazı kadrolar bu örgütlenmeye katılıyorlar.

1980-84 döneminde TKP-İS olarak ayrı bir örgütlenmeye gidildi. Ülkenin ve Avrupa’nın çok yerinde başarılı bir örgütlenme gerçekleştirildi. Yürükoğlu yoldaş, teorik alanda da oldukça verimli ve kapsamlı çalışmalara öncülük, liderlik yaptı. TKP’nin devrim ve komünizm savaşını Marksçı ve Leninci temelde yükseltmesi hedefinde, çok sayıda makale, araştırma ve kitap kaleme almıştır. Böylece komünist ve devrimci harekete büyük katkı sağlamıştır.

1996-97’lerden itibaren, TKP’nin ayrı ayrı örgütlenmeler halinde faaliyet yürüten gruplarıyla diyaloga geçerek, TKP’yi ülkede legal olarak kurma konusunda görüşmeleri başlattı. Amaç; TKP2yi legal olarak kurarak, işçi sınıfıyla, daha geniş kitlelerle buluşturarak devrimci mücadeleyi daha ileri noktalara taşımaktı.

1999 yılında yapılan TKP’nin 10. olağan kongresinde genel sekreterlik görevini kendi isteğiyle bıraktı ve partideki teorik çalışmalarına daha çok ağırlık verdi. MK’den aldığı görev doğrultusunda, uzun süredir Marksist teori alanında yaptığı kapsamlı çalışmalarını “Sosyalizm Nedir?” adlı kitabında derledi. Yaptığı çalışmaların bir kısmını ne yazık ki kitap haline getirip yayınlamaya ömrü yetmedi. Kendisinin de vasiyeti doğrultusunda, yaptığı teorik çalışmalarının geri kalan bölümü bir grup yoldaş tarafından iki cilt halinde yayımlandı. Bu ciltlerin isimleri; “Ütopik ve Bilim Dışı Sosyalizm” ve “Günümüz ve Türkiye” dir.

Yürükoğlu yoldaş, Eylül 2000’de İS’nin 474. sayısında, İS Neden Başarılı Olamadı? Başlığıyla kaleme aldığı yazıda, 1976’dan 2000’e 24 yılın muhasebesini yapıyor. Bu yazıdan önemli bölümleri aktaracak olursam; “ 1976- 79 Zayıf Halka’nın yazılışı, SBKP ve TKP’nin siyasal çizgilerine karşı çıkış ve parti içi muhalefet.

1980-84 yıllarında TKP-İS olarak ayrı bir örgütlenmeye gidildi. Ülkenin ve Avrupa’nın bir çok yerinde başarılı bir örgütlenme gerçekleştirildi.

1980-87 arası örgütsel olarak duraklama dönemine girildi, 1990 sonrası ise gerileme başladı.

1993-94’de legale çıkma ve İngiltere’de yığın örgütleri için belediye yardımlarını reddetme üzerine karar alınmak üzereyken, 1994-95 provakasyonu geldi ve ardından İstanbul’da Gazi olayları ve tekrar eski çizgiye geri dönüş oldu.”

RY yoldaş yine aynı yazısında kişisel ve parti genel sekreteri olarak özeleştirisini şöyle anlatıyor. “ Kişisel düzeyde bir amacım var; yıllar içinde bilerek, bilmeyerek haksızlık ettiğim, kalplerini kırdığım yoldaşlardan özür dilemek, yeniden gönüllerini kazanmak. Buna başladığımı da söyleyebilirim. Ancak bu, tek tek yoldaşlarla aramda olan bir şey. Öte yanda kişilerle ilişkiden daha önemlisi, örgütün 24 yıllık lideri olarak, örgütün geri kalmasında üstlendiğim bir sorumluluk var. Bunun değerlendirmesini ve özeleştirisini hiç de belirsiz olmayan bir dille, 10. kongrede yaptım. Başarılı olamadım, genel sekreterlikten ayrılmalıyım dedim. Bir şey daha söyleyebilirim; bugün, Stalinci parti anlayışını aştığımı, demokratik anlayışı içime sindirdiğimi samimi olarak söyleyebilirim.

Buna iki de kanıt verebilirim. Birincisi 10. kongredeki değişiklik; genel sekreterlikten kendi isteğimle ayrılmam. Böyle bir zorlamamı vardı? Hayır. İkincisi; dünkü parti anlayışım olsaydı, hiçbir şekilde birlikte olmayı kabul etmeyeceğim yoldaşlarla bugün aynı partideyim ve onların çok aykırı düşüncelerini her platformda dile getirebilmelerini ısrarla savunuyorum.

İşçinin Sesi'nin başarısızlığının en önemli nedeni, çoktan değişmiş bir dünyada, Stalinci parti anlayışını terkedemeyişimiz nedeniyle yaşama uyamayışımızdır. Stalinci parti anlayışını zamanında terkedebilseydik çok başarılı olabilir miydik? Kesinlikle hayır. Bunu kastetmiyorum. Başarısızlığın üzerine oturduğu bir nesnellik vardır. Son çözümlemede, gerçek başarı ve başarısızlığı dikte eden konjonktürdür, nesnel ortamdır.”

Yukarıda kısaca değindiğimiz, yaşamı mücadelelerle geçmiş, dolu dolu ve anlamlı olarak komünist ve devrimci harekete büyük katkılarda bulunmuş, TKP genel sekreteri olarak uzun yıllar görev yapmış R Yürükoğlu yoldaşı saygı ve sevgiyle anıyorum.